SURINAAMSCH WEEKBLAD.

ABONNEMENT.

Voor 12 maanden . . . . . . f 10.—
» » 6 maanden. . . . . . » 5.50.
» » 3 maanden. . . . . . » 3,00.

No. 48.

ZONDAG 26 NOVEMBER.

1854.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

Voor iedere regel . . . . . . f 0,25.
behalve 75 ct. Zegelgeld, hetwelk bij elke plaatsing moet voldaan worden.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIEN.

Hulde aan Ds. van Schaick!!

Dubbele eer en roem heeft zich Dominé VAN SCHAICK, ons door Koning en volk geëerd hoofd der Gereformeerde Kerk alhier op nieuw verworven, door het openhartige en vrijmoedige bekampen van eenige fouten in ons bestuur. Wat zal het vrome Nederland, wat zal het Christelijke Europa zeggen, zoo het door het vorige nummer van het *Weekblad* van den 19 dezer verneemt, dat hier onze Christelijke weezen en arme kinderen door Joden opgevoed en onderwezen worden? Dat vrome, Christelijke moederland, dat jaarlijks onnoemelijke schatten besteedt tot bekeering der Joden en Heidenen, wat zal het zeggen, zoo het gewaar wordt, dat zich hier in Suriname de Joden op de gouden letteren der grondwet beroepen om Christelijke leeraars te worden? — Ja, door verkeerde uitlegging der gouden letteren van de grondwet hebben wij niet alleen Joden tot weezenvaders over Christelijke weezen, en tot onderwijzers van Christelijke armen kinderen, maar zullen wij hen ook als dominés en leeraars in onze Christen kerken zien. Hoe zal zich SEMUEL VAN PRAAG, deze gepersonifieerde type van een Israeliet op een Christen-preekstoel voordoen?!

Men vrage den Joden, of zij hier of elders Christenen tot hunne weezenvaders, Christenen tot rabbijnen hunner Sijnagogen aanstellen zullen!

— Daarom Christelijke ingezetenen van dit van ouds bekende milddadige en gastvrije gewest, laat ons den eerwaardige Dominé VAN SCHAICK, die man, die ons door zijn vrijmoedig woord in het tijdschrift *West-Indië* de oogen geopend heeft over onze heiligste belangen, de opvoeding van het volk dubbel hoogachten en hoogschatten, en laat ons door aanzoek bij het bestuur dezer kolonie, dringend smeeken, dat onze Christenweezen onder het beheer van Christen weezenvaders gesteld worden en ingeval de koloniale kas momenteel tot zulk een extra uitgave niet in staat is, dat men dan de tractementen intrekke van de Hoogduitsche Commissie, welke dit gewest met landverhuizers bevolken zou, doch tot heden toe nog geen geleverd heeft.

Aan ons is het onze vrome voorvaderen niet ten achteren te blijven. Ik roep u op; slaat de handen in een en hernieuwt door milde giften de door de ongelukkige vroegere branden vernielde Christelijke diakonien en weeshuizen.

Pl. *Hamburg* 24 *November* 1854.

(17022) C. A. WOIS,

Huurder der Pl. *Hamburg*.

Aanbesteding.

De ADMINISTRATEUREN der Plantaadje *Vriendsbeleid en Ouderzorg*, zullen aan de minst inschrijvenden mits goedgekeurd wordende, aanbesteden:

Het opmetselen van eene *nieuwe* LOOS-SLUIS

op gemelde Plantaadje, en dat wel, op de *voorwaarden*, welke voor gegadigden ter lezing liggen ten kantore van A. F. HEIJDT, alwaar tevens de inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot DONDERDAG den 30n dezer. (17023)

Nieuwe *KOFFIJ VATEN*

te bekomen bij

[17024] M. J. LEVIL

SEQUESTERS

van de Plantaadje *Boxel*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende, te koop aan tegen KONTANTE BETALING:

Van ⅝ aandeelen, aankomende Bl. CONOLLY,

28 vaten *SUIKER*,

en van ⅛ aandeel, aankomende J. ROBINSON en H. WRIGT,

5 vaten *SUIKER*,

om voor rekening en risico van den kooper binnen acht dagen van plantaadje af te halen.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot DINGSDAG den 28n dezer, des morgens ten 9 ure, aangenomen en geopend worden ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratie. [17025]

Paramaribo, den 25 *November* 1854.

Wekelijks te bekomen, op Plant. *Hecht en Sterk*: 400 à 600 Bossen BANANNEN

Adres ten Kantore van

[17026] D. W. CROOCKEWIT.

Paramaribo, den 23 *November* 1854.

Wordt gevraagd

om op een Kantoor alhier werkzaam te zijn, **Een JONGELING van 15 of 16 jaren mits goed kunnende schrijven.**

Reflecteerende adressere zich aan het Bureau van dit Blad. [17027]

Mejufvrouw ***W. F. VAN THOL*** met *primo* JANUARIJ aanstaande haar **SCHOOL** zullende beginnen, zal het onderrigt behalve in het gewoon SCHOOLONDERWIJS, ook in de FRANSCHE-, HOOGDUITSCHE- en ENGELSCHE TALEN, alsmede in alle *VROUWELIJKE HANDWERKEN* bestaan.

Men kan zich voorloopig informeren bij HEden huize van den Heer B. WEIJL. (17028)

Paramaribo, den 25 *November* 1854.

Vendu.

De Vendumeester J. C. GOMPERTS, zal DONDERDAG, e. k. 's morgens 9 uren, ten pakhuize van A. MAC INTOSH & Co, aan de *Knuffels Gracht* verkoopen:

Diverse STUKGOEDEREN als:

Osnabrugs, LINNEN, Katoen zakkendoek, Koffijzakken, Flanel, Linnen DRIL, Effen en Geruit Neteldoek, Shirtings, Merino Borstrokken, Blaauw Gestreepte Hemden, Groote en Fijne Barbadosche DEKENS, Zijden Foulards, Zwarte Zijde en Satijn voor Vesten, Elastieke Beetels, Vrouwen Duffels.

IJZERWAREN, als:

Fijne Engelsche Timmer-, Smids-, Kuiper- en Metselaars Gereedschappen; Schoppen, Houweelen, IJzeren Potten, Koperen en Gegalvaniseerde Suikerlepels en Schuimers, Patent Koffijmolens, Bearts Koffij Filtreerkannen, Blikken Ketels, Raspen, Stellen Converts, Koperen en Verlakte Hangsloten, Sterke Koperen Boothengsels, Koperen en Verlakte Kandelaars, Spijkers in soorten, Doodkist en andere Ornamenten, Groote Verlakte Papier Trommels, Verlakte Presenteerbladen, Eng. Pennemessen en Scharen, Stalen Pennen.

Paarden en Schoenborstels,

Schrijf-, Zand- en Pakpapier, Enveloppes, Rood Lak en Bindgaren, Enk. en Dubbelloops Jagtgeweren en Buksen, Dames Zadels, Aardewerk, Fijn Geslepen Water- en Wijnglazen, Karaffen en Zoutvaatjes, Solair Lampen, Ballons en Glazen, Extra MADEIRA in fleschen en ½ pijpen.

Voorts:

Een extra Eng. Mahonijhouten SIDEBOARD.

[17029]

Worden te HUUR gevraagd: Twee à vier *MANNEGERS*, geschikt om Vaamhout te kappen, op voordeelige voorwaarden.

Adres ter dezer Drukkerij. (17030)

J. von Königslöw & d'Artenay

hebben ontvangen per *Ommelanden*, kapt. L. S. WIERINGA:

JACONETS, CALICOS, GINGHAMS.
Gekl., geruit en effen Neteldoek.
Schotsch Batist.
Gebord, witte en gekleurde KLEEDJES.
Linnen en gebord. batist Zakdoeken.
Afgepaste Barège en zijden Barège KLEEDJES.
Garen Kousen en Sokken.
Shirtings, Linnen Katoen.
Bielefelds en Iersch Linnen.
Wit en bruin Linnen Dril.
LAKEN in soorten.
Gemaakte lakensche en linnen Jassen.
Gemaakte stoffe en linnen Broeken.
Broekenstoffen, wit en gekleurd Piqué.
Buckskin, zijden Kleedjes.
MOIRÉ, TAFFETAS en LUSTRINES.
Florences.
Fichus.
Moiré, Lustrine, satijnen en zwart zijden Voorschoten en Voiles, gekleurde MANTILLES.
Dames en Heeren zijden Handschoenen.
Zijden Vesten.
Kanten, witte en zwarte Blondes.
Hoeden Linten en Bloemen.
Opgemaakte DAMES HOEDEN.
Dames, Heeren, Meisjes en Jongens Strooihoeden.
Witte vilten Hoeden.
ZWARTE ZIJDEN HEEREN HOEDEN.
Hoofddoeken, Flanel.

Fijne PARFUMERIEN.
Echte *EAU DE COLOGNE*.
Een Fijn assortiment BIJOUTERIEN en PENDULES.
PRESENTEERBLADEN, Tafelmessen.
PAPETERIEN.
Fijn Billet Papier en Couverts.
Stalenpennen in soorten.
Rood en Zwart Lak.
Dames NECESSAIRES.
Scheer Etuis.
Haak en Filet Etuis.
Haak en Brei Naalden.
Stramin en Tambourin Naalden.
Vingerhoeden.
Zijden Rok en Vesten Knoopen.
Diverse Snuisterijen.
Tand en Nagel Borstels.
FIJNE SCHEERMESSEN en Strijklederen.
Scheer Kwasten.
Borstelwerk en Kammen.
Suikergoed.
Leijen en Griffels.
Champagne, Madeira, Rhijn en Port Wijn.
Diverse Likeurs.
Seltserwater.
Bairisch Bier, Porter.
Magdeburger Zuurkool.
Hamb. AARDAPPELEN.
FIJNE en LA

HET WEEKBLAD.

PARAMARIBO, 25 NOVEMBER 1854.

Wij achten het niet onbelangrijk de volgende regelen, getrokken uit een artikel van het *Journal of Commerce*, getiteld *Wenken aan de West-Indien*, over te nemen. Na te hebben aangetoond welke opofferingen Groot-Brittannie zich getroost heeft, om zijne West-Indische kolonien op te beuren, gaat de schrijver aldus voort:

» De zedelijke, phisieke en geldelijke gedruktheid der West-Indiën is van de ergste soort; doch zij is ook toe te schrijven aan hare eigene werkeloosheid en zorgeloosheid. — Er bestaat daar geene energie, geen geest tot onderzoek of vooruitgang. Zij zijn, zelfs van de geringste manufacturen verstoken, en geheel afhankelijk van vreemden invoer voor vele zaken welke zij gewoon geworden zijn als levensbenoodigdheden te beschouwen. Een ware vriend der West-Indiers maakte eens de opmerking dat nimmer moet vergeten worden dat groote vooruitgang in de welvaart van het menschenras immer is voorafgegaan, door een gelijk tijdperk van gedruktheid, en dat om den geest tot de volle inspanning van zijne vermogens op te wekken, het bijna noodig schijnt dat eerst moeijelijkheden ontstaan welke overkomen moeten worden. — Laat ons dan het beste hopen; de hemel helpt diegenen die zich zelven helpen. Wanneer, in plaats van voor moeijelijkheden te bukken, de kolonisten wilden uit zien naar het schoone klimaat en land waarin zij geplaatst zijn, met de talrijke voordeelen eener weelderige en verbazende productie welke hen omringen, zoude hun menige mijn van ongekende rijkdom kunnen geopend worden.

Toen spoorwegen ingevoerd werden, beweerde men dat de herbergier, de voerman en de postmeester geheel zouden te grond gaan. De paardenfokkerij zoude ook te niet gaan. — Doch deze sombere voorspellingen zijn niet verwezentlijkt geworden. Bedreven handen arbeid, hoewel door machines vervangen, is niet afgeschaft, integendeel er is meer navraag deswege, dan ooit het geval is geweest. Zoo moet het ook zijn met de koloniale voortbrengselen. — Katoen was eens het voornaamste stapelproduct der West-Indien. De Amerikanen en Oost-Indiers waren in staat dit goedkooper te leveren, en zijne plaats werd dus door de suiker ingenomen. Tegenwoordig kan de suiker voor eenigen tijd door vreemde kolonien iets goedkooper geleverd worden dan door Britsche vestigingen — maar volgt daaruit dat wij onze plantagien verlaten moeten? — Eenige jaren lang hebben de West-Indische kolonien schoone suikeroogsten gehad. Zijn deze echter niet winstgevend genoeg, waarom dan die cultuur voortgezet. Waarom geen ander stapelproduct op groote schaal bebouwd? Langen tijd heeft men eene onbillijke voorkeur gegeven aan de bebouwing van het suikerriet, met uitsluiting van alle andere mindere voortbrengselen van den grond; en toch hoevele belangrijke hulpbronnen zijn daar niet, welke de moeite eener beproeving ten volle waardig zijn! Hoevele vezelen zijn er niet, in het wilde groeijende en welke men slechts behoeft te verzamelen; hoevele kruiden en geneeskrachtige planten, van den bruikbaarsten aard; hoevele verw- en looistoffen; hoevele specerijen en conserven; hoevele granen, meelsoorten en stijfsels; hoeveel kostbaar meubelhout; hoevele hartsachtige gommen en planten olie, waarop men geen acht slaat — want, met kokoksnoten, welke bij duizenden op den grond liggen te verrotten, voeren de West-Indiers nog kokosolie van de Oost in. — Met eenen vruchtbaren en weelderigen bodem, kunnen allerlei vruchten en voedingsartikelen daar tegen den goedkoopsten prijs geteeld worden, zoo als: bananen, maïs, yams, arrowroot, broodvrucht en cassave — waarvan vele met voordeel zouden kunnen worden uitgevoerd; en nogtans zijn sommige plaatsen zoo nalatig, b. v. Barbados, dat zij volstrekt afhankelijk zijn van vreemden invoer voor dezelfde broodstoffen en provisien voor hunne talrijke bevolkingen benoodigd. Wij zouden kunnen gewagen van de dierlijke voortbrengselen welke met voordeel zouden kunnen aangewend worden — van den overvloed van smakelijken visch op de kusten, welke geheel verwaarloosd is — van de schildpad, die lang bewaard kan worden — van de walvisschen en haaijen waarvan olie kan bereid worden, en nog honderde andere zaken opnoemen. Doch wat zoude dit baten bij menschen wier oogen blind zijn voor de weldaden der Voorzienigheid, aan hunne voeten uitgestort, en die te gedachteloos en nalatig zijn om zelfs de millioenen lemmetjes en citroenen welke om hen verrotten in (*citric acid*) of citroensap te herschappen of de talrijke andere vruchten in geleijen en succades?"

In een der Nederlandsche dagbladen lezen wij het volgende:

De snel voortgaande bloei van de Australische koloniën is zoo vruchtbaar en wonderbaar, dat er niet minder de blikken der Franschen, dan der Engelschen en Amerikanen door geboeid worden. Het *Journal des Débats* zeide onlangs: de zeehandel heeft meer dan ooit het oog op Indien en Australien gerigt; daar ligt voor hem thans de nieuwe wereld. Een blik op de verslagen, die onlangs op last van het Engelsche parlement over den handel en de scheepvaart der Australische bezittingen zijn openbaar gemaakt, bevestigt deze beschouwing volkomen.

In den jare 1851, waarin de gouddelverij begon, gingen er uit de havens van het vereenigde koningrijk 271 schepen, metende 146000 tonnen, naar Australie, in den jare 1852 niet minder dan 568, doch in jaar 1853 een getal van 1201, en deze volbragten de overvaart in 110, 100, 90, ja, in 80 dagen, terwijl de oude pakketbooten 150 tot 130 dagen gebruikten. Allezins droegen de scharen van landverhuizers, die door de goudkoorts naar de Antipoden gedreven werden, tot deze fabelachtige vermeerdering aanzienlijk bij; maar niet alleen duizenden van menschen, maar ook zulke massa's van fabriekanten werden overgescheept, dat de waarde van de enkel uit Engeland naar Australie verzonden Engelsche artikels in den jare 1851 reeds twee millioen acht maal honderd duizend p. st. vertegenwoordigde en dat deze in den jare 1852 tot 4,224,000 p. st. en in den jare 1853 zelfs tot 14,548,000 klom. In drie jaren bragten 2040 schepen alzoo Engelsche fabriekwaren ter waarde van 21,572,000 p. st. naar deze kolonien. Daarbij komt het sterke verbruik van koffij, suiker, thee, wijn, meel, enz. voor die 500,000 Europeanen, die thans op het Australische vaste land gevestigd, en veel grootere verbruikers zijn, dan de Duitsche of zelfs de Russische boeren. Want de 28 tot 30000 personen, welke sedert het keerjaar 1851 in elk jaar het land binnen komen, zijn meerendeels Britten, daar de Ieren bijna zonder uitzondering in de Duitschers met evenredig weinig geringe uitzonderingen naar het verre westen der vereenigde Staten trekken.

Die Britsche waaghalzen, die geene vereerders van idylische beloeftenloosheid zijn, verbruiken niet alleen veel ijzer en staal, laken en linnen, maar zij drinken ook bier, wijn, brandewijn enz.

In den jare 1853 werden 60000 hectoliters wijn 125000 hectoliters brandewijn en andere spiritualiën ingevoerd, waarbij ook Frankrijk en Engeland hun bescheiden aandeel hadden.

Australie bestaat tegenwoordig, gelijk men weet, uit 5 kolonien; Niew-Zuid-Wales, Victoria, Zuid- en West-Australie, en Van-Diemensland, waarin Engelands wetten in hare volle kracht gelden en het Engelsche gezonde menschenverstand zege op zege behaalt. Nog meer er bestaat hier geene staatskerk; alle geloofsbelijdenissen zijn gelijk voor de wet en hebben dezelfde burgerlijke regten; — een niet hoog genoeg te waarderen voorregt voor hen die het land binnenkomen, daar zij hierdoor een menigte van lijden ontgaan, waaraan zij in Zuid-Amerika blootstaan.

— In eene kleine gemeente van het departement Loir et Cher heeft dezer dagen eene zoo onmenschelijke gruweldaad plaats gehad, als de jaarboeken der regtspleging er slechts zeer weinigen aanbieden: Een meisje van 22 jarigen ouderdom, de dochter van eenen tuinman, was sedert eenigen tijd met de liefdes aanzoeken van eenen herder lastig gevallen, welke zij telkens had van de hand geslagen. De teleurgestelde minnaar had zich die weigering zoo zeer aangetrokken, dat hij het meisje met den dood dreigde en haar daarbij een pistool vertoonde, hetwelk hij zich tot dat einde had aangeschaft. Den 24sten Sept., midden op den dag, vertrok het meisje met een jongeling harer kennis naar eene naburige gemeente om eene doopplegtigheid bij te wonen. Ofschoon de bedreiging van den herder haar vrees had ingeboezemd, verhaalde zij daarvan onder weg aan haren geleider. Juist was zij hiermede bezig, toen plotseling de man, die het onderwerp des gespreks was, voor hen stond en den jongeling gebood het meisje af te staan, en daar deze zich daartoe natuurlijk ongenegen betoonde, trof de herder hem met een pistoolschot juist in het aangezigt, hetgeen hem ter aarde deed vallen. Nu wierp zich de misdadiger terstond op het meisje en wilde haar met geweld tot het slagtoffer zijner wraak maken, en toen zij geweldigen tegenstand bood, haalde hij een mes voor den dag, waarmede hij haar onderscheiden wonden aan den hals, aan beide zijden en in den onderbuik toebragt. Het meisje, half bewusteloos ter aarde liggende, had nog genoegzame tegenwoordigheid van geest om zich zoo stil te houden, dat zij den moordenaar in den waan bragt, dat zij reeds dood was. Nog was echter de woede van den onverlaat niet gestild, en om zijnen haat jegens den jongen man, die bewusteloos nederlag, bot te vieren, goot hij eene flesch vitriool, die hij met opzet bij zich gestoken had, over dezen uit en wikkelde hem in stroo, hetwelk hij vervolgens in brand stak. De ongelukkige liet toen eenige kreten hooren, waarop de onverlaat zijne pistool weder laadde en daarmede den ongelukkige doodde. Thans zag de moordenaar in de verte jagers naderen, waardoor hem de vrees bekroop, dat zijne misdaad ontdekt zou worden. Met hetzelfde mes, waarmede hij het meisje zoo gruwelijk had gewond, bragt hij zich zelven eene diepe snede in den hals toe, doch dewijl dit hem niet spoedig genoeg naar zijnen zin den dood aanbragt, had hij nog de koelbloedigheid om zijn pistool voor de derde maal te laden en zich voor het hoofd te schieten.

De drie ligchamen werden spoedig daarna gevonden. De moordenaar en het meisje werden, daar beide nog teekenen van leven gaven, terstond onder geneeskundige hulp gesteld. Thans is laatstgenoemde reeds geheel buiten gevaar en men heeft de bijzonderheden van dezen afgrijselijken moord uit haar eigen mond vernomen. In de kleederen van den moordenaar, wiens wonden nog steeds zijn leven in gevaar doen verkeeren, heeft men een door hem geschreven papier gevonden, waarin hij zijn voornemen om het meisje, dat zijne liefde had versmaad, en daarna zich zelven het leven te ontnemen, te kennen geeft. De regterlijke instructien in deze zaak zijn reeds begonnen.

HERINNERINGEN DER WEEK.

Zondag 26 November 1812. Het groote Fransche leger onder NAPOLEON door den brand te Moskou (Czaren stad in Rusland) en den invallenden winter genoodzaakt zijnde, den terugtogt te bewerkstelligen, trekt door den vijand vervolgd over de Beresina. Door het schrikkelijke gedrang dier ontzettende massa menschen, waarvan elk zich trachtte te redden, en door het vuur des vijands verloren bij dezen overtogt ruim dertig duizend Franschen het leven. Ontzettend was het verlies in dezen krijgstogt, ruim 300,000 menschen en 150,000 paarden vonden in de velden van Rusland den dood, waarvan de meesten door de strenge invallende wintervorst omkwamen. In 1813 verbrandde men in Rusland nog 200,000 verstijfde lijken des vijands.

Maandag 27 — 1577. PIETER PIETERZOON HEIN geboren. Na een leven vol stoute krijgsbedrijven in de zeedienst der Nederlanden sneuvelde hij den 18 Julij 1629 in den zeeslag bij Duinkerken.

Dingsdag 28 — 1721. De beruchte roover en moordenaar CARTOUCHE, wordt binnen Parijs op een schavot geradbraakt. Het vonnis luidde: dat zijne ledematen door elf slagen met ijzeren bouten zouden verpletterd worden, doch dat hem de twaalfde, de genade of hartslag genoemd, niet zoude gegeven worden, maar dat hij onder de ontzettendste pijnen zoude worden doodgemarteld. Een der geregtsdienaars meer gevoel hebbende dan zijne regters had medelijden met den volksheld. Hij trok onder het schavot staande, het koord, wat de veroordeelde om den hals had, digt, en verwurgde hem. Tot den aanhang van dezen beruchten roover behoorden 370 personen waaronder 134 vrouwen.

Woensdag 29 — 1581. Mevrouw MARIA VAN LALAING verdedigt de stad Doornik.

Donderdag 30 1629. — De Hollanders veroveren met 9 schepen, onder bevel van den admiraal PATER, St. Thomas, de Guiana in de West-Indiën. De inwoners echter steken de stad in brand, welke na uitgeplunderd te zijn, geheel door de vlammen vernield wordt.

Vrijdag 1 December 1783. De heeren ROBERT en CHARLES te Parijs zijn de eerste, die met een luchtballon in den hoogeren dampkring opstijgen.

Zaturdag 2 — 1805. Veldslag bij Austerlitz. De Franschen behalen onder NAPOLEON eene glansrijke overwinning. Aan de zijde des vijands vielen 8000 dooden, werden 15,000 gekwetst en 23,000 gevangen gemaakt, waaronder 273 officieren, 10 kolonels en 8 generaals.

In het Fransche leger waren 1500 dooden en 4000 gewonden.

FURET.

CORRESPONDENTIE.

X. wenscht gaarne te mogen weten, waaraan het te wijten is, dat alles voor het Gouvernement of der Gouvernements-Plantagien benoodigd, bij publieke aanvraag of aanbesteding wordt aangekocht of toegewezen; terwijl het fourneren van vaartuigen ter op- en afbrenging naar en van genoemde Plantagien als anders, aan enkelde bevoorregten wordt toegekend?

Wij vraagt of het niet doelmatiger zijn zou en meer met de belangen van geinteresseerden overeenstemmen; zulks insgelijks bij aanbesteding aan den minst inschrijvende toe te wijzen, daar naar zijn inzien het Gouvernement in dit geval hoe gering dan ook zal bevoordeeld worden. Mogt men intusschen veronderstellen dat het te Bezwarend zijn zou voor een eenigen aannemer, waarom dan niet eene meer billijke verdeeling der vrachten. B. v. b. prorentsgewijze, ten einde ieder bezitter van vaartuigen daartoe geschikt in de gelegenheid te stellen, gelijke voordeelen van het Gouvernement te genieten. Immers ieder hunner is gehouden in verhouding dezelfde *Belastingen te voldoen.*

Het artikel onderteekend » Een uwer lezers," zal geplaatst worden zoo de inzender zich bij ons bekend wil maken.

In een volgend nummer zullen wij den wensch van Z. kenbaar maken.

Mengelingen.

DE LEIGROEVEN IN WALLIS.

(Uit CH. DICKENS *Household Words*).

Reizigers, die Wallis doortrekken, om zich naar Ierland te begeven, moesten, wanneer hunnen tijd niet al te zeer beperkt is, de tegenovergestelde rigting van den spoorweg inslaan, ten einde de merkwaardige leigroeven van Nant-Francon te gaan bezigtigen. Dit uitstapje zullen zij zich niet beklagen, en wanneer deze zelfde reizigers den gewonen weg in plaats van den spoorweg nemen, kan men hun nog aanraden, uit hun rijtuig te stappen, om de leigroeven van den Hr. Assheton Smith, in het hartje van den Snowden, of die van Mistress Oakley bij den schilderachtigen Testiniog te gaan zien. Er is geen gebrek aan leigroeven in het noorden van Wallis, als men den grooten weg verlaat; maar onder alle steengroeven van het prinsdom en misschien van de geheele wereld, komt de eereplaats toe aan die, welke Bangor tot haven van inscheping hebben en zoo groote schatten deden stroomen in de geldkisten der geslachten Penrhyn en Permant. Het kasteel der Penryhn's, een der fraaiste nieuwe kasteelen, hetwelk 100,000 p. st. gekost heeft, kan beschouwd worden als het bouwkundig gedenkteeken van de lei-nijverheid. Daar het gebouwd werd op kosten der eigenaars van de groeven, heeft men met regt de lei eene groote rol laten spelen in de bemuring, versierselen en in het huisraad van sommige vertrekken.

Waarlijk, het is een schouwspel, dat wel een uitstapje naar het noorden van Wallis verdient, om namelijk de dweigen te zien werken boven op de Y-Bron of de » Borst," zoo als men in Wallis algemeen de afgeronde bergtoppen noemt. De uitgraving begint aan eene vrij lage vlakte in de berg en daar deze arbeid reeds sedert meer dan 90 jaren aldus voortgezet wordt, is men thans reeds gevorderd tot meer dan een halve mijl in het hart van de IJ-Bron, alwaar derhalve een reusachtig amphitheater van terrassen ontstaat, niet ongelijk aan de banken van het Coliseum, maar uitgestrekt genoeg, om in allen deele dit reusachtige gedenkstuk uit de Romeinsche oudheid te verduisteren.

Boven op de Y-Bron vertoonen zich de werklieden niet slechts als dwergen maar als mieren, op zoo groote verhevenheid en uitgebreide schaal hebben de werkzaamheden plaats. Het aangenomen stelsel, om de uitgravingen terrasgewijze te ondernemen, is een gevolg van de bijzondere inrigting der lei-groeven; welke eensdeels beddingen of lagen, min of meer naar den gezigteinder gekeerd, opleveren, anderdeels bijna regtstandige kloven vertoonen. Deze kloven bevorderen het losmaken der blokken van de regtstandige zijde des bergs. Men opent eerst eene loopgraaf aan de zijde en wanneer die dan ver genoeg gebragt is, dat de hoogte des bergs aan deze loopgraaf eene uitgestrektheid van omstreeks 40 voet geeft, begint men eene tweede aan het einde der eerste en vervolgt op deze wijze, alsof men een trap voor reuzen wilde maken.

Middelerwijl worden de onderste loopgraven verbreed door het losmaken der stukken lei. Daar het bovenste gedeelte van den berg natuurlijk van minder omvang is dan het onderste, volgt hieruit dat de lagere loopgraven zich verder kunnen uittrekken en breeder kunnen zijn.

Eigenlijk zijn het geene wezenlijke loopgraven, maar veeleer uitgestrekte half-cirkelvormige openingen. Tegenwoordig vindt men op de Y-Bron niet minder dan 16 terrassen elk van 40 voet hoog en dagelijks al meer en meer doordringende tot in het hart van den berg; naarmate de bewerking voortgaat, zullen gedurig andere terrassen boven de reeds bestaande oprijzen en steeds nader bij de kruin komen. Twee duizend arbeiders zijn onafgebroken bezig met graven, met mijnen te laten springen en waterpas te maken. Sommigen hangen op eene hoogte van ten minste het dubbel der hoogte van de St. Pauluskerk; allen werken in de opene lucht in plaats van, zoo als de eigenlijk gezegde mijnwerkers, in onderaardsche holen te moeten wroeten. Het is voorwaar geen gemakkelijk werk, mijnen te laten springen, om de weerbarstige massa's te doen breken, en geenszins geschikt voor dezulken, die aan duizelingen onderhevig zijn. Zij die met deze taak belast zijn, worden door middel van touwen aan de vooruitstekende punt eener rots vastgehecht; zij graven gaten in regtstandige zijden van de lei, en wanneer zij daarin de noodige hoeveelheid kruid gelegd hebben, hijscht men hen weer naar boven, om hen buiten het bereik te brengen der ontploffing, welke groote stukken lei losmaakt. In het bovenste gedeelte der groeven biedt de lei somtijds minder tegenstand; men kan ze daar losmaken door middel van puntige ijzeren stangen; maar, zoodra men dieper komt, wordt zij harder en moet men het kruid te baat nemen. Wat deze bewerking betreft, is de Y-Bron maar al te rijk in noodlottige voorvallen. Op sommige plaatsen worden de lei-lagen afgebroken door bazalt-aders van buitengewone hardheid. Dit is eene treurige ontmoeting voor de eigenaars en de werklieden. Menschen, leijen, gereedschappen en bouwstoffen worden van het eene terras naar het andere vervoerd door middel van hellende vlakken. Een trommel en een rad worden boven op elk dezer vlakken geplaatst en door eene zeer eenvoudige inrigting wordt de geheele toestel met het grootste gemak op- en neergelaten. Niet alleen breken de werklieden door de kruidmijn de harde massa's en kloven zij de minder vaste stukken met ijzeren beitels, maar zij kloven deze stukken tot platen en splijten deze weder in bladen van verschillende dikte. Nu blijft er slechts nog over, die vierkant en de randen gelijk te maken. Op de meeste terrassen vindt men afdaken of werkplaatsen, waarin men deze minder belangrijke bewerkingen verrigt. Men bedient zich van zagen, om de harde stukken in platen te verdeelen; de overige worden door ijzeren wiggen gespleten in leijen, die bestemd zijn voor de daken der huizen.

De leigroeven zelve beslaan slechts een gedeelte van de uitgestrekte bezittingen van Penrijhn. Het dal, aan welks eene uiteinde zich de leiberg bevindt, heet Nant-Francon. Men noemt de leigroeven ook wel met de Gaëlische namen Dolawen of Braich-y-Cavn; zij heeten ook de groeven van Penrijhn, naar den eersten bewerker, of Bangor naar de haven ter inscheping.

De Y-Bron verheft zich aan den westelijken oever der kleine rivier Ogiven; de hutten en dorpen der mijnwerkers zijn in den omtrek verspreid, maar de merkwaardigste plaats is voorzeker Bethseda, eene stad, wier bijbelsche naam aanduidt, dat zij haren oorsprong verschuldigd is aan eene vereeniging van menschen, bij welke godsdienstige gevoelens heerschten. Bethseda is eene mijnwerkers stad, geheel en al vereenzelvigd met de lei-nijverheid.

De dissidenten hebben de meerderheid in het prinsdom en vooral in de steengroeven. Toevallig bevond ik mij te Bangor juist op den dag dat de Wallische Methodisten in de opene lucht, op de duinen, hunne jaarlijksche bijeenkomst hielden. Nimmer zal ik dit schouwspel vergeten; zij schenen mij allen zoo ordelijk, zoo geregeld, zoo eenvoudig van geest en eerlijk van gemoed toe; zij waren uit al de steengroeven van Canway, Carnavon, Beaumaris en verder uit al de omstreken van Bangor zaamgekomen. Zij hieven hunne Gaëlische zangen, welke onmogelijk door een vreemdeling kunnen uitgesproken worden, met onvermoeide, krachtige stemmen aan. Sommige waren op stoelen of banken gezeten, anderen op wagens, maar het grootste gedeelte lag uitgestrekt op het gras onder een blaauwen hemel en eene vriendelijke zon; zij luisterden allen naar de woorden hunner leeraars. Het was een gewigtigen dag voor de arbeiders der leigroeven, maar bij gewone gelegenheden hebben zij hunne eigene kapellen te Bethseda. Zij hebben ook hunne winkels in het klein, alwaar David ap Jonas ap Price ap Davies ap Morgan ap Shenkin en anderen brood, linnen, haring, spelden, zwavelstokken, kaarsen, stuivers poppetjes, kookpannen, sterke dranken verkoopen, alle artikelen van de eerste behoefte of ook wel overtolligheden welke de arbeidende bevolking zich aanschaft.

(*Wordt vervolgd.*)

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 20 dezer, het schip Cuba, kapt. Zeijlemaker, van Amsterdam.

Den 22n. dezer, de Fr. schoener La Belle Poule, kapt. M. Giaime, van Cajenne.

UITGEZEILD.

Den 21sten, de koloniale schoener Curaçaonaar, naar Demerary.

UITGEKLAARD.

Den 21 dezer, de Nederl. schoener Defiance, kapt. W. Fairly, naar Demerary, lading: 150 vaten Blom, 150 vaten Haring en 2 dito Hammen.

SCHEPEN IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip Paulus, kapt. Molema, adres bij D. Baëza. — Sluit 10 December.

Het schip Wilhelmina, kapt. J. N. Klint, adres bij C. J. Leijsner.

Het schip Juno, kapt. J. A. de Lang, adres bij Gisius en Co.

Het schip Adrianus en Willem, kapt. J. W. Scheeve, adres bij F. Emanuels.

Het schip Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

Het schip Voorwaarts, kapt. P. Kikkert, adres bij Gisius en Co.

NAAR HAMBURG.

Het schip Ommelanden, kapt. L. S. Wieringa, adres bij M. M. Curiel.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip Cuba: de heer A. Voordewind en Echtgenoote.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 19den tot den 25sten November 1854, zijn alhier ingeschreven; als overleden:

Den 20sten, Willem Nicolaas Allexander Ludolph Vlier, 18 jaren en 10 maanden.

21sten, Abraham Misquias Arrias. 34 jaren.

Den 22sten, Adolf Buhler. 27 jaren.

Den 23sten, de gepasporteerde Guide Alida Fak jaren.

Idem, Reinier Coppens, echtg. van Maria Jacoba Steenbergh 33 jaren.

Idem, Artur Louis Cijrus, zoon van A. F. van Amson en Henriette Gerhardina Fisco, 1 j. en 7 m.

Den 24 Judith Saraatje Berchuin, 75 jaren n. g.

Idem, Willem Christiaan van Zuijlen, 18 jaren.

Idem, Adriaan IJssel, 20 jaren.

Prijzen der Producten.

Bij inschrijving verkocht.

SUIKER: Den 25sten dezer, van pl. Lodewijksburg, 56 vaten à 6,52 ct.

Binnenlandsche berigten.

Paramaribo, den 20 November 1854.

Bij Gouvernements resolutie van heden No. 1591, is goedgevonden:

1. den Heer Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters met den 21n. dezer maand *eervol* te ontheffen van de op hem bij resolutie van den 24 Februarij d. j No. 277, uitgebragte qualificatie als Provisioneel Lid van het Geregtshof.

2. De Heeren A. Wildeboer en J. Ellis met den 22n. dezer maand, op hun verzoek *eervol* te ontheffen, den eerstgenoemde van zijne betrekking van tijdelijk Assessor —, en den laatstgenoemde van zijne betrekking van plaatsvervangend Assessor — bij het Collegie van Kleine Zaken, met dankbetuiging voor de door hen in die betrekkingen bewezene diensten.

3. Onder de nadere goedkeuring des Konings, den Heer Mr. J. M. Jansen Eijken Sluijters te benoemen tot — om op den 22n. dezer maand in functie te treden als — *Assessor bij het Collegie van Kleine Zaken.*

Paramaribo, den 10 November 1854.

Bij Gouvernements resolutie van heden No. 1595, is, aangezien Zijne Excellentie de Gouverneur zich voor eenige dagen van Paramaribo verwijdert, de heer Procureur Generaal, als Oudste lid van den Kolonialen Raad, belast geworden met de behandeling der dagelijksche zaken, gedurende Zijner Excellentie's afwezigheid.

AANZOEK VOOR VRIJGEVING.

Den 22sten November 1854.

Van de slavin *Truitje*, geboren in 1832, dochter van *Santje*, toebehoorende voor den vrijdom aan J. C. Louiszoon.

Van den slaaf *Hendrij*, geboren in 1834, zoon van *Clara* toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

Van den slaaf *Frits*, geboren in 1833, zoon van *Jetta*, toebehoorende voor den vrijdom aan G. F. Kessel,

Van het slavenkind *Cora*, geboren in 1842, dochter van *Adriana*, toebehoorende voor den vrijdom aan G. F. Kessel nom. ux. (nd. boedel.)

Over *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, zal door den Vendumeester A. SALOMONS worden opgeveild:

Een zevende aandeel in het *HUIS* en *ERF* gelegen aan de *Heerenstraat*, La. B No. 85, aankomende Mejufvrouw R. B. SANCHES; — wordende tevens al degenen die van haar te vorderen hebben NOGMAALS verzocht opgave te doen bij
(17021) J. B. SANCHES.

Paramaribo, den 21 *November* 1854.

Ter gelegenheid van het *St. Nicolaas Feest*,

zal in het daartoe fraai in te rigten

HOTEL LYONS

op den 5n. en 6n. DECEMBER e. k. des avonds verkrijgbaar zijn allerlei *heerlijke* **Taarten en Gebakken, VERVERSCHINGEN, fijne Dranken enz.**, in één woord alles wat den smaak streelen kan; zullende tevens gezorgd worden aldaar eene ruime sortering **Keurige VOORWERPEN,** geschikt tot *Cadeaux* beschikbaar te hebben.

Er zal geene moeite gespaard worden om het iederen bezoeker regt genoegelijk te doen zijn.

Men zal ook *Beafsteak* kunnen bekomen.

***Entrée* 50 cents in vertering.** (17032)

KOMT en ZIET!

De ondergeteekende heeft de eer te berigten dat hij voornemens is binnen kort eene VERLOTING te doen plaats hebben van eene menigte *smaakvolle* ARTIKELEN, waaronder eene *fraaije* **PIANINI**, (laatstelijk door hem uit Europa aangebragt, een extra **stel Mahonijhouten Stoelen, Fauteuils en Canapé; — ook elegante *Meubels* en sierlijke *Gouden Voorwerpen*.**

Hij noodigt een ieder uit deze GOEDEREN te komen bezigtigen, ten zijnen huize aan de *Watermolenstraat*, (17033)
(16097) *Paramaribo, den 25 November* 1854.
J. P. TAFARES Jr.

A. D. PINEDO

voornemens zijnde binnen kort deze Kolonie te verlaten, biedt voor *inkoops-prijzen* te koop aan de volgende *GOEDEREN* per de laatste schepen aangebragt:

Porselein, Glaswerk en Fantasie *VOORWERPEN*, geschikt tot *Cadeaux*, Gouden Vest KETTINGEN van *f* 20 en hooger, *Accuraat loopende* **Gouden en Zilveren Patent Lever Cilinder HOROLOGIEN** *naar den laatsten smaak* van *f* 30 en hooger.

Hij neemt ook *defecte Horologien* in ruiling aan.

Voorts: Staande Klokken, Pendules van gerenommeerde Meesters, Zilveren Arm- en Servet Banden, PARFUMERIEN in soorten en veel

Goederen

meer, *alles* voor *verminderde prijzen*. (17034)

A. H. VAN BORCHAREN & CO. berigten bij deze dat zij per de laatst gearriveerde schepen hebben ontvangen:

Hollandsche* en *Fransche
BOEKWERKEN
voor de
LEES BIBLIOTHEEK,

welke van HEDEN af voor HH. geabonneerden te bekomen zijn; — ook is hunne Bibliotheek vermeerderd met exemplaren van de beste Schrijvers; de Supplement-lijst zal spoedig verkrijgbaar zijn.

Alsmede: een partijtje fraai gebonden Kinder ***Lees- en Prentenboeken*,** geschikt voor *Cadeaux*, benevens SCHOOLBOEKJES, Pak-, Schrijf- en Postpapier, Rouw- en Verguld dito, Veeren en Stalenpennen, Inktkokers, Gekleurd Goud en Zilver Papier, Zwart Krijt, Ordinaire en Teekenpotlooden in doosjes, Teekenpapier in soorten, diverse Gelijnd Muzijkpapier van 12 en 14 Balken, Globes, Atlassen, KINDER SPELLEN, KAARTEN van *Parijs*, eene partij fraaije Gekleurde en Zwarte PLATEN, *fijne* SPEELKAARTEN en meer andere GOEDEREN. (17035)

Paramaribo, den 20 November 1854.

W. J. RIETSTAP

heeft direct van *Bordeaux* via *Caijenne* ontvangen:

Extra LEOGNAN en MEDOC WIJNEN in oxhoofden en in kisten.

Super fijne LIQUEUR, CHAMPAGNE, ABSINTHE, MOUTARDE Diaphane; grijze en witte VILTEN HOEDEN etc. (17036)

Te bekomen bij den ondergeteekende:

Extra* Bakkeljaauw à 9 ct. per pond, GROF ZOUT à *f* 5 per vat, en diverse andere *Amerikaansche Provisien *voor veel verminderden prijs.*

Paramaribo, den 26 November 1854.
(17037) G. P. EMANUELS.

C. S. P. DERICKS

heeft per de laatste schepen ontvangen;

Netjes Versch TUINZAAD, AARDAPPELEN, BOTER, KAAS, HAM, WORST en SAUCIJSJES, Gerookt SPEK, Roode kelders JENEVER, Heele en halve amen PATENT OLIE, Heele en halve oxhoofden Exquise ROODEWIJN van Wiinsouw, do. do. dubbeld Princesse BIER en in manden, TIMMERMANSSTREEP,

Wit Osnabrugs- en Hemden *Linnen, Pool en Vriesbont,* Boekjesstreep, *extra zwart Zijden HALSDOEKEN,* GRUTTERSWAREN, KRAMERIJEN, *enz., enz.* (17038)

In Commisie ontvangen:

per de *Juno*, en te bekomen bij den ondergeteekende:

Eenige oxhoofden *St. Emillon* en dito kistjes *Pian Dulilh*,

beste qualiteit.

Nog Voorradig:

SHERRIJ WINE, SOUSSANS MEDOC en andere *WIJNEN* in kistjes. (17039)
A. B. BIBAZ.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een voortreffelijk middel voor hoofdpijn, gal, bedorven maag en leverziekte, alsmede om bij verval van krachten, weder sterkte en levendigheid aan het ligchaam te geven.

De buitengewone genezingen, welke dagelijks door deze uitmuntende pillen worden bewerkstelligd, na dat alle andere middelen te vergeefs zijn beproefd geworden, hebben dezelven in hooge mate beroemd gemaakt, en haar doen rangschikken onder de beste bekende geneesmiddelen. In alle standen der maatschappij worden zij gebruikt, een ieder roemt hare bewonderenswaardige eigenschappen, en beveelt haar aan zijne medemenschen, welke lijden aan waterzucht, slechte spijsvertering, of eenige andere ongesteldheid hoe genaamd, waaraan het menschelijk ligchaam onderhevig is.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1, *f* 3 en *f* 5. (17040)

Paramaribo, den 22 November 1854.

Bij Gouvernements resolutie van heden No. 1603, is Mejufvrouw W. F. van Thol geadmitteerd geworden; als *Schoolonderwijzeres* binnen deze kolonie.

Paramaribo, den 24 November 1854.

Bij Gouvernements resolutie van den 23 dezer maand No. 1607, is de Heer P. D. Kock geadmitteerd geworden, als *School-Onderwijzer* binnen deze kolonie.

Paramaribo, den 24 November 1854.

T. J. Verschuur, eigenaar der plantaadje *Elisabeth'shoop*, gelegen in de divisie *beneden Cottica*, heeft zich tot het Gouvernement gewend, met verzoek om den slaaf *George*, geboren in 1822, moedersnaam onbekend, van dat Effect af- op zijnen privé naam te doen overschrijven.

Tijd van oppositie, *veertien* dagen.

Politie.

Daar het herstellen of vernieuwen van daken van gebouwen aan de openbare Straat gelegen, door het gestadig nedervallen van *pannen, leijen of tigchels*, nadeelige gevolgen voor de voorbijgangers kunnen opleveren, — zoo worden de Ingezetenen met aandrang uitgenoodigd, om voortaan ingeval zij tot zoodanige reparatien willen overgaan, ter voorkoming van ongelukken, dergelijke woningen, na daarvan aan de Politie opgave gedaan te hebben, behoorlijk te doen afzetten, zonder daardoor evenwel de publieke passage te belemmeren.

Paramaribo, den 17 November 1854.

Militaire Nalatenschappen.

De Administrateur van Financiën roept bij deze op al degenen die eenige wettige vorderingen hebben ten laste des boedels van den binnen deze kolonie op den 26 Julij 1854 overleden Officier van Gezondheid der 3e klasse J. F. Trenkwalder, om hunne rekeningen in blanco ten zijnen bureele in te leveren, vóór ultimo December d. j.

Paramaribo, den 17 November 1854.

Transporten.

Den 20 November 1854. Wed. B. H. da Costa aan D. Boeza, van het stuk land genaamd *Stüff Arons & Co.*, gelegen aan de rivier *boven Suriname*.

Paramaribo, den 20 November 1854.

Den 23 November 1854. Joseph Robinson aan H. H. Timmer, van de plant. *Sara Maria*, gelegen aan de rivier *Saramacca*.

Den 24sten. A. Salomons Vendumeester aan D. Nassij van het Huis en Erf op den hoek van de *Hoogestraat* en *Zwartenhovenbrugstraat* N. W. La. E No. 310b. O. W. La. D No. 459.

Idem. Dezelve aan J. zich schrijvende M. J. Houthakker, van het Huis en Erf aan de *GrooteDwarsstraat* N. W. La. E 203. O. W. La. D No. 718.

Paramaribo, den 24 November 1854.

Over *zes* maanden, den juisten dag nader te bepalen, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het openbaar doen verkoopen;

Den blooten grond *de Dageraad*, gelegen in de divisie *boven Commewijne*, tusschen de plant. *Hazard* en de *Casiwinicakreek*, toebehoorende den boedel J. F. Halfhide.

Paramaribo, den 15 November 1854.

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE.